

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘБСӘЛӘМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 13

Әбсәләм ав.

"25" ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының « Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2008 елның 26 декабрәндәге «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшқуарларның хокукларын яклау турында»гы 294-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлеге Советының 2019 елның 17 июлендәге 8 санлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлеге Советы карар кылды:

1.«Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне расларга

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә махсус мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталын «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карар рәсми халыкка игълан ителгән вакыттан, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Әбсәләм авыл жирлеге башлыгы

Г.В. Кубашева

2021 елның “25” ноябре
Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл җирлеген
Советының №13 санлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының “Әбсәләм авыл җирлеген” муниципаль берәмлеген территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеген нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - муниципаль контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл җирлеген Советының 2021 елның 1 июлендәгә 6 санлы карары белән расланган (алга таба-төзекләндерү кагыйдәләре) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләренң, гражданның (алга таба-контрольдә тотылуы затларның) территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен, инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләренң һәркем өчен ачык булуын тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба - мәҗбүри таләпләр) үтәвен муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) белән килештереп гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган «Россия Федерациясендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ санлы Федераль законда каралган чаралардан (алга таба - контроль (күзәтчелек) чараларыннан) контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрә.

1.5. Вәкаләтле орган исемненн муниципаль контрольне түбәндәгә вазифаи затлар башкара: Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенң инфраструктура үсешен буенча урынбасары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсешен бүлеген башлыгы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелешен бүлеген башлыгы (алга таба - вазифаи зат). Күрсәтелгән вазифаи затларның вазифаларына аларның вазифаи инструкциясен нигезендә муниципаль контроль буенча вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ санлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затлар хокуклы, бурычлы һәм җаваплы.

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, профилактик чараларны, контроль чараларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә җирлен үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль закон нигезләмәләрен кулланыла.

1.7. Вәкаләтле орган үз эченә алган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәвен муниципаль контрольдә тотал:

- 1) якин-тирә территорияләрен карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мөгаддәт, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтәп керүгә комачауламый торган киртәләргә урнаштыру буенча;

- торақ булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләргә, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртібе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтәп керүгә, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән, яки рекреацион территориядә урнаштырмау, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чаралары белән гомуми файдалану территорияләренә пычрануына юл куймау турында;

3) кышкы чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткәргән контрольдә тотуны да кертәп;

4) жәйге чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләштерү, аларның учакларын бетерү буенча мәжбүри таләпләргә дә кертәп;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләргә;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртәп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләргә утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кисү (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчәрәп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчәрәп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очрақларда төзекләндерелгән тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан аларның компетенцияләре чикләрендә контрольлек итәргә вәкаләтле орган мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турында күрсәтмәләргә үтәлешен контрольдә тоту,

1.8. Төзекләндерү элементлары астында хәзергә хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат битләре һәм территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлашыла.

Төзеклэндерү объектлары астында хәзерге хәлдә төзеклэндерү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзеклэндерү эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннар өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Уратып алучы корылышлар булып, коймалар, капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар аңлана.

2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда саклана торган законлы кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычлары белән идарә итү

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү һәм бәяләү системасы кулланылмый. Барлык планлы контроль (күзәтчелек) чаралары һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар, 2020 елның 31 июлендә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 мaddәләрендә билгеләнгән үзгәртелгән исәпкә алып, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Профилактика чаралары контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматны арттыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау профилактика чаралары үткөрү юлы белән ел саен вәкаләтле орган тарафыннан саклана торган зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

Зыян китерү куркынычын профилактикалау буенча расланган программа Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнарының «Рәсми Татарстан» бердәм порталы составында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырыла: <http://jutaza.tatarstan.ru> (алга таба - район сайты).

Вәкаләтле орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да уздыра.

3.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 45, 46, 47, 49, 50 маддәләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан профилактик чаралар үткәрелә:

3.3.1. Мәгълүмат бирү.

3.3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

3.3.3. Сак булу турында игълан бирү.

3.3.4. Консультация бирү.

3.3.5. Профилактик визит.

3.4. Вәкаләтле орган, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 46 маддәсендәге 3 өлеше нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны район сайтында, массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

3.5. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелгән тикшерү чаралары һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау, шулай ук кәргән мәрәжәгатьләренә анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган елына кимендә 1 тапкыр Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә, ул мәжбүри тәртиптә гавами фикер алышулар уза. Доклад Башкарма комитет житәкчесе карары белән раслана. Узган елда муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад 1 февральгә кадәр район сайтында урнаштырыла.

3.6. Профилактика чараларын үткәргәндә вәкаләтле орган гражданның, оешмалар белән бары тик 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән очракларда гына хезмәттәшлек итә.

Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек алып барыла торган профилактик чаралар бары тик контрольдә тотылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чаралары үткөрү турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чаралар үткөрү турында Карар кабул итү өчен, хәбәр жибәрә.

3.7. Мәжбүри таләпләрне бозулар турында тиешле мәгълүматлар булганда, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозган очракта, профилактик чаралар үткәргәндә, контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

Кисәтүнең вәкаләтле органы тарафыннан куллану тәртибе 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 49 маддәсендәге 2-5 өлешләре белән жайга салына.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүгә карата каршылыкларны бирү һәм аларны карап тикшерү:

3.8.1. Мәжбүри таләпләрне (алга таба - кисәтү) бозуга юл куймау турында кисәтүне карау нәтижәләре буенча контрольлек итүче зат тарафыннан вәкаләтле органга каршылыклар бирелергә мөмкин.

3.8.2. Каршылыкларда түбәндәгеләр күрсәтелә:

3.8.2.1. Шәхси эшмәкәр һәм гражданның исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса).

3.8.2.2. Салым түләүченең идентификация номеры-юридик зат, шәхси эшмәкәр.

3.8.2.3. Контрольдә тотучы зат адресына жибәрелгән кисәтү көне һәм саны.

3.8.2.4. Контрольдә тотучы затның кисәтүдә күрсәтелгән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү, алар мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә ала.

3.8.3. Каршылыктар контрольлек итүче зат тарафыннан кәгазь рәвештә почта аша вәкаләтле органга жиберелә яисә гади электрон имза белән имзаланган яки гражданның квалификацияле электрон имзасы белән көчәйтелгән электрон имзасы белән имзаланган электрон документ рәвешендә, вәкаләтле органның электрон почтасы адресына яисә кисәтеп күрсәтелгән ысуллар белән эш итәргә вәкаләтле затның һәм шәхси эшқуарның квалификацияле электрон имзасы белән көчәйтелгән электрон имзасы белән жиберелә.

3.8.4. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата каршылыктарны карый, карау йомгалары буенча контрольлек итүче затка каршылыктар алган көннән 20 эш көне эчендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуга юл куймау, юридик зат, шәхси эшқуар тарафыннан мондый кисәтү һәм аларны карау өчен мондый кисәтү үтәләше турында Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2017 елның 10 февралендәге "Муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү төзү һәм жиберү кагыйдәләрен раслау, юридик зат, индивидуаль эшқуар тарафыннан мондый кисәтү һәм аларны карау өчен каршылыктар бирү, мондый кисәтү үтәләше турында хәбәрнамәләр бирү турында»гы 166 санлы карары белән расланган мондый кисәтү үтәләше турында хәбәрнамәне төи һәм жиберә. Каршылыктарны карау нәтижәләре мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру һәм уздыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан кулланыла.

3.8.5. Вәкаләтле орган үзе игълан иткән кисәтүләренә исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.9. Консультация бирү.

3.9.1. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча консультация бирү (аңлатмалар) вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең мөрәжәгатьләре буенча түләү алынмыйча башкарыла.

3.9.2. Консультация вәкаләтле органның вазыйфаи заты телдән телефон аша, видеоконференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чаралары уздыру барышында, шулай ук язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

3.9.3. Телдән һәм язма формада консультация бирү түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

3.9.3.1. Вәкаләтле орган компетенциясә.

3.9.3.2. Мәжбүри таләпләрне үтәү.

3.9.3.3. Контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү.

3.9.3.4. Жаваплылык чараларын куллану.

3.9.4. Консультация нәтижәләре буенча контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат 2006 елның 2 маендагы «Россия Федерациясә гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән вакытларда язма жавап бирү турында запрос жиберергә хокуклы.

3.9.5. Вәкаләтле органның вазыйфаи заты консультацияләүне гамәлгә ашырганда, Россия Федерациясә законнары нигезендә аның белән керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

3.9.6. Консультация барышында вәкаләтле органның вазыйфаи затларының, контроль (күзәтчелек) чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль (күзәтчелек) чарасына, карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелми.

3.9.7. Консультация барышында вәкаләтле органның танылган вазыйфаи затына булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль (күзәтчелек) органыннан файдаланылырга тиеш түгел.

3.9.8. Вәкаләтле орган консультациялар исәбен алып бара.

3.9.9. Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәҗәгатьләре буенча консультациялар район сайтында вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.10. Профилакттик визит.

3.10.1. Профилакттик визит вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилакттик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференция-элементә аша үткәрелә.

3.10.2. Профилакттик визит барышында вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотучы затка консультация бирелә, шулай ук контроль объектларын риск категориясенә кертү өчен кирәкле белешмәләр жыю гамәлгә ашырыла.

3.10.3. Мәжбүри профилакттик визит билгеле бер өлкәдә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүчеләр тарафыннан контрольлек итүче затларга карата гамәлгә ашырыла.

3.10.4. Мәжбүри профилакттик визит үткөрү турында контрольлек итүче затка вәкаләтле орган тарафыннан аны үткөрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.10.5. Контрольлек итүче зат, аны үткөрү көненә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, вәкаләтле органга бу хакта хәбәр итеп, мәжбүри профилакттик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

3.10.6. Мәжбүри профилакттик визит елына 1 тапкырдан да ким булмаган күләмдә гамәлгә ашырыла.

3.10.7. Мәжбүри профилакттик визитны гамәлгә ашыру вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

3.10.8. Профилакттик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

3.10.9. Профилакттик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чаралары үткөрү турында карарлар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чаралар үткөрү турында Карар кабул итү өчен, хәбәр жиберә.

4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итүгә Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган түбәндәге планлы контроль (күзәтчелек) чаралар һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрә:

4.1.1. Инспекция визиты.

4.1.2. Рейд тикшерүе.

4.1.3. Документар тикшерү.

4.1.4. Күчмә тикшерү.

4.2. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (күзәтчелек) чаралар (алга таба - контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрелә:

4.2.1. Күчмә тикшерү.

4.3. Барлык планлы контроль (күзәтчелек) чаралары һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

4.4. 4.1 пунктында билгеләнгән контроль (күзәтчелек) чаралар үткөрү өчен башкарма комитет житәкчесе тарафыннан карар (күрсәтмә) кабул ителә:

4.4.1. Карар кабул итү көне, вакыты һәм урыны.

4.4.2. Кем тарафыннан карар кабул ителде.

4.4.3. Контроль (күзөтчөлек) чарасын үткөрүгө нигезлөмө.

4.4.4. Контроль төрө.

4.4.5. Вазыйфаи затның (вазыйфаи затларның, шул исәптән вазыйфаи затларның, контроль (күзөтчөлек) чарасы үткөрүгө вәкаләтле (вазыйфаи затларның) вазыйфаи затларының, шулай ук контроль (күзөтчөлек) чараларын үткөрүгө жәлеп ителә торган белгечләрнең, экспертларның исем-фамилияләре, исемнәре (булганда), мондый чараны үткөрүгө жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме.

4.4.6. Контроль (күзөтчөлек) чарасы үткөрөлә торган контроль объекты.

4.4.7. Контрольлек (күзөтчөлек) чарасы үткөрөлә торган эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль (күзөтчөлек) чарасы үткөрөлә торган башка контроль объектарының урнашу адресы.

4.4.8. Гражданиның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яки оешма исеме, оешма адресы (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләр), аңа карата контроль (күзөтчөлек) чарасы үткөрөлә торган контроль объектының мәжбүри таләпләренә туры килү өчен жаваплы.

4.4.9. Тикшерү (күзөтчөлек) чарасының төрө.

4.4.10. Контроль (күзөтчөлек) чарасы кысаларында башкарыла торган контроль (күзөтчөлек) гамәлләр исемлегә.

4.4.11. Тикшерү (күзөтчөлек) чарасының төрө.

4.4.12. Тикшерү битләре, әгәр аларны куллану мәжбүри булса.

4.4.13. Контроль (күзөтчөлек) чарасын үткөрү көне, шул исәптән контрольдә тотылуы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты.

4.4.14. Граждани, оешма тарафыннан бирелә торган документлар исемлегә мәжбүри таләпләргә үтәүне бәяләү өчен кирәк.

4.4. Контроль (күзөтчөлек) чарасын үткөрү турындагы карар (күрсәтмә) башкарма комитет жетәкчесе тарафыннан кабул ителә һәм имзаланган.

4.6. Контроль (күзөтчөлек) чаралары бердәм реестрга аны формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре белән билгеләнгән белешмәләр керткәннән соң башлана.

Контроль (күзөтчөлек) чаралары үткөргәндә фото -, видеога төшерү чаралары кулланыла.

4.7. Инспекция визиты.

4.7.1. Инспекция визиты конкрет контрольлек итүче зат һәм (яки) контрольлек итүче затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләрнең) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контроль объектының хужасы (кулланучы) белән үзара бәйләнештә башкарыла.

4.7.2. Инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзөтчөлек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.7.2.1. Карау.

4.7.2.2. Сораштыру.

4.7.2.3. Язмача аңлатма алу.

4.7.2.4. Мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләрнең) яисә контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиеш булган документларны таләп итү.

4.7.3. Инспекция визиты контрольлек итүче затка һәм контроль объектының миләкчесенә алдан хәбәр итмичә үткөрөлә.

4.7.4. Инспекция визитын үткөрү вакыты бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.5. Контрольдә тотучы затлар яки аларның вәкилләре вазыйфаи затның Биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

4.7.6. Планлы һәм планнан тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзөтчөлегә) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66

маддэләрендә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып кына килештерелгәннән соңгына үткәрелә.

4.8. Рейд тикшерүе.

4.8.1. Рейд тикшерүе контроль объектына ия булган, аның белән идарә итә торган барлык контрольдә тотылучы затларга, яисә билгеле бер территориядә эшчәнлек алып баручы яки гамәл кылучы контрольдә тотылучы затларның чикләнмәгән даирәсенә карата, алар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтөлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.8.2. Рейдларны үткөрү контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү турындагы карар нигезендә, контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүгә (кирәк булганда) жәлеп ителә торган экспертлар, белгечләр катнашында, уртақ (ведомствоара) контроль (күзәтчелек) чарасы формасында (кирәк булганда) тормышка ашырыла.

4.8.3. Рейд барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.8.3.1. Карау.

4.8.3.2. Сораштыру.

4.8.3.3. Язмача аңлатма алу.

4.8.3.4. Документлар таләп итү.

4.8.3.5. Экспертиза.

4.8.4. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек итү срогы 1 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.8.5. Рейд барышында вазыйфаи затлар житештерү объектларында булган гражданныр белән хезмәттәшлек итәргә хоуклы.

4.8.6. Тикшерү объектлары булган һәм (яки) рейд тикшерүе үткәрелә торган территориядәге контрольлек итүче затлар рейд барышында вазыйфаи затларга рейд тикшерүе үткөрү турында карарда күрсәтелгән территориягә һәм башка объектларга тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

4.8.7. Рейд барышында мәжбүри таләпләренә бозу очраклары ачыкланган очракта, тиешле зат (вазыйфаи затлар) бозуга юл куйган һәр контрольләнүче затка карата акт төзи (төзи), шул ук вакытта контрольнең барлык нәтижәләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

4.9. Документар тикшерү.

4.9.1. Документар тикшерү вәкаләтле органның урнашу урыны буенча үткәрелә, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хоукый формасын, хоукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм Вәкаләтле органның мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйлә документлар.

4.9.2. Документар тикшерү барышында контрольлек итүче затларның вәкаләтле орган карамагында булган документлары, алдагы контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре, административ хоук бозулар турында эшләрне карау материаллары һәм муниципаль контрольнең әлеге контрольлек итүче затларына карата гамәлгә ашырылган нәтижәләр турында башка документлар карала.

4.9.3. Инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.9.3.1. Язмача аңлатма алу.

4.9.3.2. Документлар таләп итү.

4.9.4. Вәкаләтле орган карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дәрәслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтөлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, вәкаләтле орган контрольлек итүче зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә. Әлеге таләп алынганнан соң 10 эш көне эчендә контрольлек итүче зат әлеге таләпләрдә күрсәтелгән документларны вәкаләтле органга жиберергә тиеш.

4.9.5. Әгәр дә документар тикшерү барышында контрольдә тотучы зат тарафыннан тапшырылган документларда хаталар һәм (яки) каршылыклар ачыкланган булса, әлеге документлардагы мәгълүматларның, Вәкаләтле органда булган документлардагы һәм

(яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәве ачыкланган булса, хаталар, каршылыklar һәм мәгълүматларның туры килмәве турындагы мәгълүмат 10 эш көне эчендә кирәкле аңлатмаларны тапшыру таләбе белән контрольдә тотучы затка жиберелә. Вәкаләтле органга ачыкланган хаталарга һәм (яисә) тапшырылган документлардагы каршылыklarга карата аңлатмаларны һәм (яисә) әлеге документлардагы белешмәләрнең, вәкаләтле органдагы документларның һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәвенә карата житкерүче контрольлек итүче зат өстәмә рәвештә вәкаләтле органга тапшырылган документларның дәрәслеген раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

4.9.6. Документар тикшерү уздырганда документтар тикшерү предметы булмаган мәгълүматлар һәм документлар, шулай ук вәкаләтле орган тарафыннан контрольдә тотучы заттан алынырга мөмкин булган белешмәләр һәм документлар таләп ителми.

4.9.7. Документар тикшерү үткөрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.9.8. Планнан тыш тикшерү 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ Федераль законның 72 маддәсенең 9 өлешенә ярашлы прокуратура органнары белән килештерелмичә үткөрелә.

4.10. Күчмә тикшерү.

4.10.1. Күчмә тикшерү житештерү объектларына ия һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контрольлек итүче зат белән мондый зат тарафыннан мөжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук вәкаләтле орган карарлары үтәлешен бәяләү максатларында үткөрелә.

4.10.2. Күчмә тикшерү контрольлек итүче затның яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткөрелә.

4.10.3. Планнан тыш тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ Федераль законның 57 маддәсендәге 1 өлешнең 6 бүлегенә һәм 66 маддәнең 12 өлешенә нигезендә аны үткөрү очракларыннан тыш, үткөрелергә мөмкин.

4.10.4. Күчмә тикшерү үткөрү турында контрольлек итүче затка күчмә тикшерүне үткөрү турындагы карарның күчәрмәсен ул тәртиптә 24 сәгатьтән дә соңга калмыйча жиберү юлы белән хәбәр ителә.

4.10.3. Документар тикшерү үткөрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

4.10.4. Инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.10.4.1. Карау.

4.10.4.2. Сораштыру.

4.10.4.3. Язмача аңлатма алу.

4.10.4.4. Документлар таләп итү.

4.10.4.5. Экспертиза.

4.11. Күчмә тикшерү.

4.11.1. Күчмә тикшерү контрольлек итүче зат тарафыннан мөжбүри таләпләрнең үтәлешен визуаль бәяләү максатларында башкарыла.

4.11.2. Күчмә тикшерү объектлар һәм территорияләр урнашу урыны буенча үткөрелә.

4.11.3. Күчмә тикшерү барышында вазыйфаи зат контроль объектларын һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсендә булу өчен ачык) карап чыгарга хокуклы.

4.11.4. Күчмә тикшерү контрольлек итүче затка мәгълүмат бирмичә үткөрелә.

4.11.5. Бер объектны (бер-берсенә якин урнашкан берничә объект) күчмә тикшерү уздыру вакыты 1 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.11.6. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешенәң 1 һәм 2 пунктларында каралган карарлар кабул ителми.

4.11.7. Күчмә тикшерү планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасы формасында үткәрелергә мөмкин.

5. Контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре

5.1. Контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре булып контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мөгълүмат җибәрү һәм (яисә) вәкаләтле орган тарафыннан 2020 елның 31 июленнән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешендәге 2 пунктында каралган чараларны куллану тора.

Контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләрен рәсмиләштерү, контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләре белән танышу, контроль (күзәтчелек) чарасы актына карата каршылыкларны бирү 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 16 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарлар:

5.2.1. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карау.

5.2.2. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, вәкаләтле орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә үтәлергә тиеш:

5.2.2.1. Контроль (күзәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган бозуларны бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау буенча чаралар үткәрү турында, шулай ук 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль законда каралган башка чараларны күрсәтеп күрсәтмә бирергә.

5.2.2.2. Тикшерү (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә, гражданның, оешмаларга контроль объектына ия һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлегенә, контроль объектыннан файдаланучы һәм (яки) аннан файдаланучы оешма эшчәнлегенә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданның, оешмаларга мөгълүмат җиткерү турында судка мөрәҗәгать иткәнче, Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә алар тарафыннан башкарыла торган эшләр, биналар, корылмалар һәм башка шундый объектлардан файдалану, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыра, ә бу зыян китергән.

5.2.2.3. Тикшерү (күзәтчелек) чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мөгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә кирәк.

5.2.2.4. Мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар күрү.

5.2.2.5. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карау.

5.3. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә:

5.3.1. Тикшерү (күзәтчелек) чарасы үткәргән вазыйфаи затларның фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме (булганда).

5.3.2. Бирү көне.

5.3.3. Контроль объектының адреслы мәгълүматлары.

5.3.4. Күрсәтмә бирелә торган затның исеме.

5.3.5. Бозылган норматив-хокук актлары.

5.3.6. Тезәтү таләп ителә торган кагыйдә бозуны тасфирлау.

5.3.7. Кагыйдә бозуларны бетерү вакыты.

5.4. Тикшерү (күзәтчелек) чарасын үткөрү, (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмау сәбәпле, йә контрольлек итүче зат эшчәнлегенә фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә контрольлек итүче затның контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, вазыйфаи зат сәбәпләрен күрсәтеп, контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү мөмкинлеге турында акт төзи һәм контрольлек итүче затка 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы Федераль законның 21 маддәсендәге 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль (күзәтчелек) чарасы үткөрү мөмкинлеге турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфаи зат контроль (күзәтчелек) чаралары кысаларында контроль (күзәтчелек) чаралары үткөрү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылырга хокуклы.

Өлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән очракта вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты контрольлек итүче затка карата, контрольлек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органның белән килешмичә, шундый ук контроль (күзәтчелек) чара үткөрү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

6. Вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) вәкаләтле орган карарларына шикаять белдерү

6.1. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукына контрольлек итүче зат ия, аңа карата «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законның 40 маддәсендәге 4 өлешендә күрсәтелгән карарлар кабул ителгән (яисә гамәл кылмаган) зат ия.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль рәвеше турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, кулланыла.

7. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмияте

7.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә вәкаләтле орган эшчәнлегенә нәтижәлеләгән һәм нәтижәлеләгән бәяләү нәтижәлелек һәм нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенә нәтижәлеләгән һәм нәтижәлеләгән күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә:

7.1.1. Муниципаль контрольнең закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган төп күрсәткечләре,

тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе, алар буенча вәкаләтле орган тәэмин итәргә тиеш.

7.1.2. Күрсәтелгән өлкәдә контроль эшчәнлегә мониторингы, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы чагыштыруны характерлаучы сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган контроль төрләренең индикатив күрсәткечләре, шулай ук контрольдә тотылучы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсе.

7.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

- мәжбүри таләпләрне бозу очраklары арасыннан бетерелгән бозулар өлеше - 50%;

- чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткәрү планын үтәү өлеше - 100%;

- контроль органы һәм (яки) аның вазыйфаи заты гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләрнең өлеше - 10%;

- контроль чараларның гамәлдән чыгарылган нәтижәләре өлеше - 10%;

- нәтижәләр буенча хокук бозулар ачылган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән - 5%;

- тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының өлеше - 75%;

- административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның контроль органы тарафыннан чыгарылган карарларның гомуми саныннан, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 мaddәләре нигезендә юкка чыгарылган карарлардан тыш - 5%.

7.3. Индикатив күрсәткечләр:

- планлы тикшерү чаралары саны;

- планнан тыш тикшерү чаралары саны;

- контроль чарасы актына карата кергән мөрәжәгатьләр саны;

- мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәләр саны;

- мәжбүри таләпләрне бетерүләренә бозу саны.

7.4. Вәкаләтле орган ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба - еллык доклад) әзерләүне гамәлгә ашыра, ул төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләр һәм индикатив күрсәткечләр турында белешмәләр, шул исәптән профилактик чараларның һәм контроль (күзәтчелек) чараларының төп күрсәткечләргә ирешүгә йогынтысы турында.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ санлы Федераль законның 30 мaddәсендәге 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә җавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча район сайтында урнаштырыла.